

OKRESNÁ PROKURATÚRA ČADCA
ul. 17. novembra 1567, 022 01 Čadca

Číslo: Pv 228/18/5502-49
EEČ: 2-37-69-2019

Čadca 30.05.2019

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: sexuálne zneužívanie podľa § 201 odsek 1, odsek 2 písmeno b Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Čadca

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, XXXXX

väzba: nie

mladistvý

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: sexuálne zneužívanie podľa § 201 odsek 1, odsek 2 písmeno b Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

od septembra 2017 do 20.01.2018 v XXXXX XXXXX, okres XXXXX presne nezistený počet krát iným spôsobom sexuálne zneužíval svojho brata mal. XXXXX, nar. XXXXX, a to takým spôsobom, že ho ohmatával na intímnych miestach, vykonával na ňom orálny a análny styk a trval na tom, aby aj XXXXX ho ohmatával a vykonával na ňom análny styk,

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície XXXXX pod sp. zn. XXXXX zo dňa 03.04.2018 bolo podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre zločin sexuálneho zneužívania podľa

§ 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti predmetného uznesenia.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície XXXXX pod sp. zn. XXXXX zo dňa 18.07.2018 bolo podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie ml. XXXXX, nar. XXXXX v XXXXX, pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že od septembra 2017 do 20. 1. 2018 v XXXXX, XXXXX najmenej trikrát iným spôsobom sexuálne zneužíval osobu mladšiu ako 15 rokov a to svojho brata mal. XXXXX, nar. XXXXX, a to takým spôsobom, že ho obchytával, následne XXXXX musel obchytávať jeho a honiť mu penis, taktiež obvinený vykonal na XXXXX. orálny a análny sex, taktiež obvinený donútil XXXXX, aby na ňom vykonal dva až tri krát análny sex.

Dňa 20.05.2019 vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície XXXXX predložil tunajšej prokuratúre spisový materiál pod sp. zn. XXXXX s návrhom na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 odsek 1 písm. e/ Trestného poriadku.

Na základe dokazovania bol ustálený nasledovný skutkový stav:

Svedok XXXXX po zákonom poučení k veci uviedol, že k XXXXX nemá taký dobrý vzťah kvôli tomu, čo sa stalo, nakoľko ho všade obchytával. Keď príde z internátu, niekedy ho zavolá a on mu povie, že budú mať zle, ale XXXXX mu povedal, že nebudú. XXXXX ho volá na záchod do izby a káže mu, aby ho tiež obchytával na intímnych miestach. XXXXX mu hovorí, že mu ho má dávať do zadku. Potom aj on to tiež jemu robí. Keď ho núti, tak to musí urobiť. XXXXX sa mu nevyhráža, iba raz mu povedal, že keď bude žalovať, tak bude mať zle. Uvedené mu XXXXX robí odkedy začal chodiť na strednú až do jari, pričom on si presne nepamätá dokedy. Keď to robili, jeho brat XXXXX to zbadal, že ho šikanuje a robí také veci a zavolať vychovávateľku XXXXX. Vtedy ho XXXXX volal na posteľ, aby mu robil ženu a on to nechcel, potom prišiel XXXXX a zbadal to. XXXXX sa bál, preto radšej vychovávateľke klamal.

Za ÚPSV a R XXXXX XXXXX po zákonom poučení k veci uviedla, že ÚPSV a R XXXXX bol ustanovený ako opatrovník obvinenému ml. XXXXX a zároveň ako opatrovník mal. XXXXX K samotnému skutku, ktorý je kladený za vinu ml. XXXXX nevie uviesť žiadne skutočnosti. V XXXXX XXXXX nevykonávali žiadne šetrenie, podľa trvalého pobytu spadajú uvedené deti pod ÚPSV a R XXXXX.

Svedkyňa XXXXX po zákonom poučení k veci uviedla, že pracuje ako sociálna pracovníčka v XXXXX. Maloleté deti XXXXX a XXXXX boli umiestnené do zariadenia dňa 18.10.2016 na základe uznesenia Okresného súdu XXXXX sp. zn. 23P/46/2016 zo dňa 10.10.2016. Predtým boli deti v XXXXX. Do ich zariadenia boli umiestnené z dôvodu zlej starostlivosti matky o deti a tiež pre podozrenie zo sexuálneho zneužívania detí ich starším bratom XXXXX. Následne bolo vydané rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti. Deti boli umiestnené spoločne do jedného bytu. Koncom januára 2018 prišla za ňou vedúca vychovávateľka sestrička XXXXX s tým, že počas víkendovej služby vychovávateľky XXXXX neboli v kuchyni medzi ostatnými deťmi a tak išiel ich pohľadať ich brat XXXXX a ten sa

vrátil s tým, že sú spolu v spálni a že jeden leží a druhý sedí na posteli. Na to išla za nimi pani vychovávateľka, a takto ich našla. Následne s nimi vykonávala pohovor XXXXX, ale pred ňou uvádzali, že sa nič nestalo. Následne zvolali odborný tím a pri diskusii obe deti popierali, že by medzi nimi došlo k nejakému telesnému kontaktu. Ml. XXXXX mával po nástupe na strednú školu agresívnejšie správanie a častejšie vyhľadával prítomnosť brata XXXXX MUDr. XXXXX objednala XXXXX na hospitalizáciu na detskú psychiatrickú kliniku v XXXXX. Trestné oznámenie podali na základe odporúčania MUDr. XXXXX z oddelenia, kde bol XXXXX hospitalizovaný. Zo správy MUDr. XXXXX z autoanamnézy vyplývalo, že mohlo dôjsť k sexuálnemu správaniu medzi XXXXX. O ďalších konaniach XXXXX voči XXXXX, ktorých by sa mal dopúšťať XXXXX nemá vedomosť. V januári 2018 hneď ako toto zistili, bol XXXXX s XXXXX rozdelení tak, že XXXXX bol umiestnený do bytu pre mladých dospelých.

Svedkyňa XXXXX po zákonom poučení k veci uviedla, že pracuje ako vychovávateľka v XXXXX. Od začiatku ako boli bratia XXXXX umiestnení do centra, mala ich ako vychovávateľka na starosti. Boli umiestnení do jedného bytu. Nebola svedkom žiadneho sexuálneho správania medzi XXXXX a XXXXX. Najskôr XXXXX nechcel spať v pyžame, spával vyzlečený, neskôr sa to zmenilo. Udalosti z januára 2018 nebola svedkom, bola len v odbornej rade, ktorú v ten týždeň mali a odvtedy bratov XXXXX rozdelili a teda už nespávali spolu v jednom byte. Počas doby, ako mala bratov na starosti, tak XXXXX sa mladším bratom vysmieval, provokoval ich, ale nevšimla si, že by ich nejakým obchytával. Všimla si, že keď XXXXX išiel na WC, tak vyhľadával očný kontakt s XXXXX a vyznelo to, ako keby ho volal, nech ide za ním. XXXXX aj raz za ním išiel, ale ona ho vrátila.

Svedkyňa XXXXX po zákonom poučení k veci uviedla, že je vychovávateľkou v XXXXX. Dňa 20.01.2018 mala službu ako vychovávateľka a mala na starosti skupinu, v ktorej boli bratia XXXXX. Varila večeru, pričom sa jej z dohľadu stratili XXXXX a XXXXX. Poslala ich brata XXXXX, aby sa išiel pozrieť, kde sú. XXXXX prišiel za ňou na späť a povedal, že sú spolu v posteli, tak tam bežala a XXXXX ležal a XXXXX už sedel na posteli. XXXXX bol oblečený. Zobrala ho ku sebe do kuchyne. XXXXX ležal pod perinou a nevie uviesť, či bol oblečený alebo vyzlečený, nakoľko ho neodkrývala. XXXXX jej povedal, že sa chceli iba porozprávať. Z kuchyne do spálne nevidela, nakoľko sa musí prejsť cez chodbu, aby sa dostala do spálne, teda prechod trvá pár sekúnd. Ako bol XXXXX v spálni, tak počula, ako kričí, XXXXX oni sú spolu v posteli, na čo sa išla hneď pozrieť, čo sa deje. Následne oslovila sestričku XXXXX a tejto povedala uvedené skutočnosti. Po tomto ich sestrička rozdelila.

Svedkyňa XXXXX po zákonom poučení k veci uviedla, že je zástupkyňa riaditeľa a vedúca výchovy XXXXX. Bratia XXXXX prišli k ním z dôvodu, že boli doma zneužívaní starším bratom. Boli umiestnení v špecializovanej samostatnej skupine a od ich umiestnenia sa s deťmi pracovalo, bol nad nimi zvýšený dohľad na základe správy, ktorú dostali zo zariadenia, v ktorom boli predtým. Najstarší XXXXX mal zlozvyk, že spával bez pyžama, tak mu to vysvetlili, neskôr to pochopil a spával v pyžame. Pokiaľ nebol XXXXX na internáte, tak jeho správanie bolo prijateľné. Keď odišiel na internát, čo bolo v septembri 2017 sa jeho správanie zmenilo. XXXXX začal masturbovať. Videla ho niekoľkokrát, a to na izbe, v kúpeľni, kdekoľvek. XXXXX sa aj pýtala, prečo to robí, avšak jeho odpoveď bola vždy, že nevie. Bol

hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení v Bratislave a tam mu nastavili novú liečbu. Odvtedy je utlmený a pri masturbácii ho odvtedy nevidela. V nemocnici bol od 25.07.2018 do 03.08.2018 a následne išiel k MUDr. XXXXX, kde pokračuje v liečbe. Dňa 20.01.2018 jej telefonicky oznámila službukonajúca vychovávateľka p. XXXXX, že jej prišiel povedať ich najmladší brat XXXXX, že ich našiel na izbe. Na to reagovali tak, že XXXXX bol ihneď od bratov oddelený, a to platí až doposiaľ. Spolu s nimi aj o tom komunikovala a pýtala sa, že čo tam spolu robili, no oni jej povedali nič a všetko zapierali. Nebola svedkom žiadneho obťažovania medzi XXXXX a XXXXX.

Uznesením Okresného súdu XXXXX sp. zn. 23P/46/2016 zo dňa 16.01.2017 právoplatným dňa 26.01.2017 bola nad maloletými deťmi XXXXX XXXXX, nar. XXXXX, XXXXX, nar. XXXXX a XXXXX, nar. XXXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa má vykonávať v XXXXX, XXXXX. Matka a otec maloletých detí boli zaviazaní platiť na deti výživné.

V zmysle znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychológia XXXXX č. 22/2018 svedok XXXXX je detská osobnosť vo vývine s poruchami správania a emócií na báze ľahkej mentálnej retardácie. Ide o poruchu, defekt intelektu, psychológmi dobre merateľný, ale liečbou prakticky neovplyvniteľný, teda trvalý. Jeho vzťah k príbuzným je dobrý. Jeho vzťah k bratovi XXXXX je zlý, lebo mu robil zlé veci. Hodnotový systém vzhľadom na vek a diagnózu ľahkej mentálnej retardácie nemá ešte vytvorený. Jeho úroveň intelektu bola diagnostikovaná v pásme ľahkej mentálnej retardácie. Znalec nezistil u svedka sklony k agresívnemu, hysterickému alebo zavádzajúcemu správaniu. Informácie uvádzané XXXXX. XXXXX. znalec hodnotí z hľadiska všeobecnej a najmä špecifickej roviny za vierohodne prijateľné. Nezistil, že by mal XXXXX. XXXXX. v bežnom živote tendenciu klamať, nadsadzovať, skresľovať alebo si vymýšľať skutočnosti, ktoré nemajú reálny podklad. Je však menej chápaný a jeho slovník je zjednodušený, má zhoršenú výslovnosť, čo patrí do obrazu jeho diagnózy.

V zmysle znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychológia XXXXX č. 23/2018 je XXXXX detská osobnosť vo vývine s poruchami správania a emócií na báze ľahkej mentálnej retardácie v období pozdnej puberty. V popredí je excesívne sexuálne správanie s masturbáciou. Jeho vzťah k príbuzným je vyhovujúci. Jeho vzťah k bratovi XXXXX. je poznačený nevhodným sexuálnym správaním. Jeho vzťah k okoliu a škole v XXXXX je v rámci diagnózy ľahkej mentálnej retardácie s prejavmi excesívneho masturbovania a iného nevhodného sexuálneho správania. Hodnotový systém vzhľadom na vek a diagnózu nemá ešte vytvorený. XXXXX. niekedy informácie o svojom sexuálnom správaní pripúšťa, niekedy redukuje, ale vie, že nekoná dobre. Znalec nezistil, že by mal XXXXX. XXXXX. v bežnom živote tendenciu klamať, nadsadzovať, skresľovať alebo si vymýšľať skutočnosti, ktoré nemajú reálny podklad. Patrí to do obrazu jeho diagnózy mentálnej retardácie. Diagnóza vs. negatívna motivácia sa nedá v tomto prípade jednoznačne oddiferencovať.

Okresný súd XXXXX dňa 20.08.2018 pod sp. zn. 1Tp /37/2018 vydal príkaz na vyšetrovanie duševného stavu obvineného ml. XXXXX., ktorý je trestne stíhaný pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona vo veci vedenej OR PZ, odborom kriminálnej polície XXXXX, XXXXX, následne

vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície XXXXX uznesením XXXXX zo dňa 17.09.2019 pribral do konania na vyšetrenie duševného stavu obvineného znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia XXXXX.

Podľa znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia XXXXX č. XXXXX obvinený XXXXX. XXXXX. trpel v dobe spáchania trestného činu aj v súčasnosti trpí duševnou poruchou – duševnou zaostalosťou v kombinácií s hypersexualitou, poruchou pozornosti s hyperaktivitou a disharmonickým osobnostným vývinom. Jedná sa o ťažký stupeň narušenia. Jeho nepriaznivý duševný stav sa od februára 2018 napriek liečebným a výchovným opatreniam nepodarilo zlepšiť, zostáva nezmenený. Obvinený XXXXX. XXXXX. bol v minulosti psychiatricky liečený. Napriek liečbe u neho pretrvávajú agresívne prejavy a sexualizované poruchy správania. Obvinený v dobe spáchania trestného činu následkom duševnej poruchy nemohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a toto svoje konanie nemohol ovládať. Jeho rozpoznávacie a ovládacie schopnosti boli v tom čase vymiznuté. Obvinený nechápe účel a zmysel trestného konania. Z medicínskeho hľadiska je pobyt obvineného XXXXX. XXXXX. na slobode nebezpečný pre spoločnosť, znalec mu navrhuje uložiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Z medicínskeho hľadiska vzhľadom na aktuálny, trvale nepriaznivý duševný stav obvineného nie je možné vykonať jeho výsluch. Obvinený pre vážnu duševnú poruchu nie je schopný pochopiť poučenie a nie je schopný správne vnímať prežité udalosti a tieto nie je schopný si správne zapamätať a po časovom odstupe ich nie je schopný správne reprodukovať.

Obvinený XXXXX XXXXX. nemá záznam v odpise registra trestov a nebol postihnutý pre priestupok.

Podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona sa zločinu sexuálneho zneužívania dopustí ten, kto vykoná súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo kto takú osobu iným spôsobom sexuálne zneužije a čin spácha na chránenej osobe.

Podľa § 15 Trestného zákona trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel'
a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo
b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Podľa § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona sa chránenou osobou rozumie blízka osoba.

Podľa § 127 ods. 4 Trestného zákona Blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Podľa § 23 Trestného zákona kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie,

nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Podľa stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR prijatého dňa 7.12.2009, sp. zn. Tpj 63/2009, aj v prípade, ak nebol obvinený, resp. jeho obhajca prítomný pri výsluchu svedka, ktorý mal charakter neodkladného alebo neopakovateľného úkonu, nie je nevyhnutné v prípravnom konaní jeho zopakovanie a zápisnica o takom výsluchu môže byť v súlade ustanovením § 263 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku v konaní pred súdom prečítaná. Obdobne Trestný poriadok v ustanovení § 135 ods. 2, veta druhá, nevyžaduje splnenie podmienok uvedených v § 263 Trestného poriadku v konaní pred súdom, ak ide o čítanie zápisnice o výsluchu svedka mladšieho ako 15 rokov.

Zákon označuje ako sexuálne zneužívanie súlož alebo iný spôsob sexuálneho zneužitia. Nie je významné, či k sexuálnemu zneužitiu došlo so súhlasom zneužitej osoby. Za iný spôsob sexuálneho zneužitia možno považovať intenzívnejšie zásahy do pohlavnej sféry poškodených (napr. ohmatávanie prsníkov a pohlavných orgánov a pod.), ktoré smerujú k sexuálnemu vzrušeniu páchatel'a, taktiež všetky iné sexuálne praktiky alebo aktivity zamerané na uspokojovanie sexuálnych potrieb a zasahujúce do telesnej integrity poškodeného okrem súložu, napr. orálny, análny styk, aktivity smerujúce na donútenie obete k masturbácii a pod. Konanie spočíva nielen v aktívnej činnosti páchatel'a, ale aj v aktívnom konaní poškodeného (ohmatávanie páchatel'ovho pohlavného orgánu).

XXXXX, ako osoba mladšia ako pätnásť rokov v čase páchania skutku, popísal konanie, ktorého sa voči nemu dopustil jeho brat XXXXX XXXXX ako osoba blízka a toto konanie možno subsumovať pod pojem iného spôsobu sexuálneho zneužívania. Pravdivosti jeho výpovede nasvedčuje a zároveň je aj nepriamym dôkazom o spáchanom skutku správanie obvineného po nástupe na strednú školu, ktoré popisujú vychovávateľky a pracovníčky zariadenia, v ktorom sú maloletí umiestnení. Konkrétne ide o vyhľadávanie prítomnosti brata XXXXX obvineným, vyhľadávanie jeho očného kontaktu, keď ide na WC a neverbálne naznačovanie, aby išiel s ním, v neposlednom rade aj udalosť zo dňa 20.01 2018, kedy boli pristihnutí v posteli. Tiež poukazujem na závery znalca z odvetvia psychológia, ktorý hodnotí informácie uvádzané XXXXX z hľadiska všeobecnej a najmä špecifickej roviny za vierohodne prijateľné. Konanie popisované XXXXX vyplýva aj z diagnózy zistenej u obvineného znalcom z odvetvia psychiatria a sexuológia, a to duševná zaostalosť v kombinácii s hypersexualitou, poruchou pozornosti s hyperaktivitou a disharmonickým osobnostným vývinom. Znalec tiež konštatuje, že v prípade stíhaného skutku sa u obvineného jednalo o sexuálne motivované konanie v rámci patologicky zvýšeného pohlavného pudenia pri súbežnej neschopnosti kontroly svojho správania v rámci duševnej zaostalosti, aj s habituálnou zložkou vyplývajúcou z dlhodobého intrafamiliárneho incestného konania v anamnéze. Hodnotiac uvedené v súhrne možno dospieť k jednoznačnému záveru, že skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, bol spáchaný, napĺňa znaky zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona a spáchal ho obvinený.

Avšak vykonaným vyšetrovaním bolo preukázané, že obvinený v čase

spáchania skutku nemohol pre duševnú poruchu, rozpoznať protiprávnosť činu inak trestného a ovládať svoje konanie a teda nie je trestne zodpovedný s poukazom na § 23 Trestného zákona .

Vzhľadom na uvedené som preto rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a trestné stíhanie proti obvinenému ml. XXXXX pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, som podľa § 215 ods.1 písm. e/ Trestného poriadku zastavila.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Trestného poriadku).

Mgr. Daša Hiklová
prokurátorka